

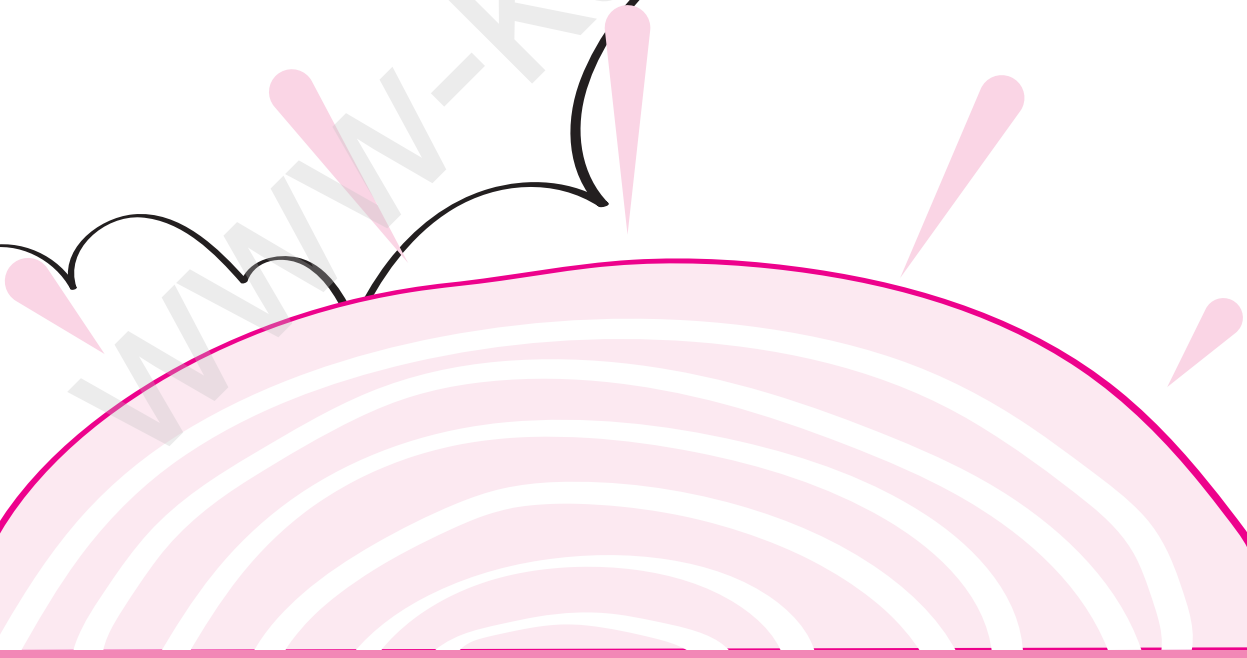

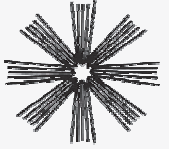
تابستان

پنجم دبستان

مؤلفان: ہیئت مؤلفان

برنامه ریزی هدایت نظارت کاظم قلم چی

بر مجموعه کتابهای تابستان

عنوان کتاب:	>>
برنامه ریزی آموزشی:	>>
مدیر تولید:	>>
مؤلفان:	>>
ویراستاران:	>>
مستندسازی:	>>
حروفچین و صفحه آرا:	>>
گرافیکست و طراح جلد:	>>
قطع:	>>
چاپ:	>>
چاپخانه:	>>
تیراژ:	>>
لیتوگرافی:	>>
قیمت:	>>
شابک:	>>

کتاب تابستان پنجم دبستان

کاظم قلم چی

علیرضا خورشیدی

هیأت مؤلفان

صالح احصائے، نوید رضوانوسفی

فرزانه میرزا کاظم

مہناز ستای

رحلے

پنجم ۱۴۰۲

جلد ۳۰۰۰

مجموعه‌ی کتاب‌های تابستان

اسامی مؤلفان به ترتیب حروف الفبا:

صالح احصایی، نویدرضا یوسفی

تیراژ	سال	چاپ
۵۰۰۰ جلد	۱۳۹۹	اول
۳۰۰۰ جلد	۱۴۰۲	دوم

www-kanoon.ir

کتاب تابستان ششم شامل ۶ آزمون است. هر آزمون شامل سه بخش است: بخش نگاه به گذشته، بخش نگاه به آینده و بخش تیزهوشان

بخش نگاه به گذشته:

این بخش شامل سه درس ریاضی، فارسی و علوم پنجم دبستان است. تمام مباحث سال پنجم در این ۶ آزمون دوره می‌شوند. تعداد سؤالات هر درس نگاه به گذشته ۱۰ سؤال است و بخش نگاه به گذشته در هر آزمون شامل ۳۰ سؤال می‌شود. مطابق نمودار زیر پیشروی مباحث نگاه به گذشته به صورت مستقل است و هر آزمون حدوداً ۲۰ درصد مباحث سال پنجم را شامل می‌شود.

نام آزمون	نمودار پیشروی مباحث سال پنجم (نگاه به گذشته)
آزمون ۱	
آزمون ۲	
آزمون ۳	
آزمون ۴	
آزمون ۵	
آزمون ۶	

بخش نگاه به آینده:

این بخش شامل سه درس ریاضی، علوم و فارسی سال ششم است و بیش از نیمی از مباحث نیمسال اول سال ششم را شامل می‌شود. مطابق نمودار زیر پیشروی مباحث نگاه به آینده به صورت نیمه پوششی است یعنی مباحث هر آزمون علاوه بر پیشروی جدید شامل مباحث جدید آزمون گذشته هم می‌شود.

نام آزمون	نمودار پیشروی مباحث سال ششم (نگاه به آینده)
آزمون ۱	
آزمون ۲	
آزمون ۳	
آزمون ۴	
آزمون ۵	
آزمون ۶	

هر آزمون در بخش نگاه به آینده شامل ۳۰ سؤال است و هر یک از درس‌های ریاضی، علوم و فارسی ۱۰ سؤال دارند. بررسی و حل سؤالات تشریحی کمک زیادی به یادگیری شما در مباحث نگاه به آینده می‌کند.

بخش تیزهوشان:

پایه ششم یکی از مقاطع مهم دوران تحصیلی دانش‌آموزان است. در این پایه دانش‌آموزان خود را برای شرکت در آزمون ورودی مدارس استعداد‌های درخشان پایه هفتم آماده می‌کنند. با توجه به اینکه در سه سال اخیر آزمون تیزهوشان شامل مباحث هوش و استعداد تحلیلی بوده است، در کتاب تابستان نیز ۲۰ سؤال شامل ۱۰ سؤال هوش کلامی و ۱۰ سؤال هوش غیرکلامی به این بخش اختصاص داده شده است و دانش‌آموزان متقاضی شرکت در آزمون تیزهوشان به سؤالات این بخش هم می‌توانند پاسخ بدهند.

ویژگی های کتاب تابستان ششم

- کتاب تابستان ششم شامل ۴۸۰ سؤال در قالب ۶ آزمون ۸۰ سؤالی از درس‌های ریاضی، فارسی و علوم سال پنجم و ششم و همچنین دو بخش هوش کلامی و غیرکلامی است.
- هر سؤال کتاب، دارای شناسنامه‌ی کامل مبتنی بر کتاب درسی است؛ این ویژگی به شما کمک می‌کند که در هنگام پاسخ‌گویی به سؤالات و تحلیل آن‌ها، متوجه شوید به کدام قسمت‌های کتاب درسی مسلط هستید و در کدام قسمت‌ها نیاز به مرور و تمرین بیشتری دارید.
- تمامی پرسش‌های آزمون‌ها در قسمت پایانی کتاب به‌طور کاملاً تشریحی پاسخ داده شده‌اند، در این قسمت سعی شده است افزون بر پاسخ سؤال، نکات آموزشی مهم مربوط به هر سؤال تشریح و مرور شود.
- کتاب تابستان کاملاً منطبق بر برنامه راهبردی آزمون‌های تابستان است و به عنوان یک منبع اصلی به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا مباحث آزمون را از کتاب تابستان مطالعه کنند.

برنامه‌ی کتاب تابستان ۱۴۰۳ ششم دبستان

نمودار پیشروی / از هر ۱۰ سؤال، سهم هر مبحث چه قدر است؟ روی نمودار مشخص شده است)	ریاضی پنجم (۱۰ سؤال تستی)	علوم پنجم (۱۰ سؤال تستی)	فارسی پنجم (۱۰ سؤال تستی)
آمادگی برای آزمون ۲۲ تیر پایه پنجم	فصل اول: عددنویسی و الگوها فصل دوم: کسر کسرهای بزرگ‌تر از واحد، جمع و تفریق عددهای مخلوط صفحه‌های ۱ تا ۳۱	زنگ علوم، ماده تغییر می‌کند، رنگین‌کمان صفحه‌های ۱ تا ۲۴	ستایش، آفرینش دانایی و هوشیاری رازی و ساخت بیمارستان، بازرگان و پسران فارسی: صفحه‌های ۸ تا ۳۸ نگارش: صفحه‌های ۷ تا ۲۶
آمادگی برای آزمون ۲۹ تیر پایه پنجم	فصل دوم: کسر ضرب کسرها، تقسیم کسرها، ضرب عددهای مخلوط فصل سوم: نسبت، تناسب و درصد نسبت، نسبت‌های مساوی، تناسب صفحه‌های ۳۲ تا ۵۹	برگی از تاریخ زمین حرکت بدن صفحه‌های ۲۵ تا ۴۴	دانایی و هوشیاری چنار و کدوبن ایران من فارسی: صفحه‌های ۳۹ تا ۶۸ نگارش: صفحه‌های ۲۷ تا ۴۶
آمادگی برای آزمون ۱۲ مرداد پایه پنجم	فصل سوم: نسبت، تناسب و درصد درصد فصل چهارم: تقارن و چندضلعی‌ها صفحه‌های ۶۰ تا ۸۶	چه خبر؟ (۱)، چه خبر؟ (۲) کارها آسان می‌شود (۱) صفحه‌های ۴۵ تا ۶۸	نام‌آوران فارسی: صفحه‌های ۶۹ تا ۹۶ نگارش: صفحه‌های ۴۷ تا ۶۶
آمادگی برای آزمون ۲۶ مرداد پایه پنجم	فصل پنجم: عددهای اعشاری فصل ششم: اندازه‌گیری مساحت لوزی و دوزنقه، محیط دایره، حجم صفحه‌های ۸۷ تا ۱۱۷	کارها آسان می‌شود (۲) خاک با ارزش صفحه‌های ۶۹ تا ۸۸	راه زندگی فارسی: صفحه‌های ۹۷ تا ۱۲۰ نگارش: صفحه‌های ۶۷ تا ۸۲
آمادگی برای آزمون‌های ۹ شهریور پایه پنجم	فصل ششم: اندازه‌گیری گنجایش فصل هفتم: تقریب صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۴۰	بگارید و بخورید از ریشه تا برگ صفحه‌های ۸۹ تا ۱۰۴	علم و عمل نیایش فارسی: صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۵۱ نگارش: صفحه‌های ۸۳ تا ۹۶
آمادگی برای آزمون‌های ۲۳ شهریور و ۶ مهر پایه پنجم	کل کتاب صفحه‌های ۱ تا ۱۴۰	کل کتاب صفحه‌های ۱ تا ۱۰۴	کل کتاب فارسی: صفحه‌های ۸ تا ۱۵۱ نگارش: صفحه‌های ۷ تا ۹۶

نگاه به آینده (از پایه ششم)

نمودار پیشروی / از هر ۱۰ سؤال، سهم هر مبحث چه قدر است؟ (روی نمودار مشخص شده است)	ریاضی ششم (۵ سؤال تشریحی + ۱۰ سؤال تستی)	علوم ششم (۵ سؤال تشریحی + ۱۰ سؤال تستی)	فارسی ششم (۱۰ سؤال تستی)	هوش گلامی (۱۰ سؤال تستی)	هوش غیر گلامی (۱۰ سؤال تستی)
آمادگی برای آزمون ۲۲ تیر نیم‌سال اول پایه ششم	فصل اول: عدد و الگوهای عددی الگوهای عددی، یادآوری عددنویسی صفحه‌های ۱۰ تا ۱۰	زنگ علوم سرگذشت دفتر من تا انتهای از درخت تا کاغذ صفحه‌های ۱ تا ۱۱	ستایش، آفرینش معرفت آفریدگار فارسی: صفحه‌های ۸ تا ۱۳ نگارش: صفحه‌های ۹ تا ۱۴	۱۰ سؤال چهارگزینه‌ای	۱۰ سؤال چهارگزینه‌ای
آمادگی برای آزمون ۲۹ تیر نیم‌سال اول پایه ششم	فصل اول: عدد و الگوهای عددی صفحه‌های ۱ تا ۲۲	زنگ علوم سرگذشت دفتر من صفحه‌های ۱ تا ۱۶	ستایش، آفرینش فارسی: صفحه‌های ۸ تا ۲۴ نگارش: صفحه‌های ۹ تا ۲۲	۱۰ سؤال چهارگزینه‌ای	۱۰ سؤال چهارگزینه‌ای
آمادگی برای آزمون ۱۲ مرداد نیم‌سال اول پایه ششم	فصل اول: عدد و الگوهای عددی بخش‌پذیری، اعداد صحیح فصل دوم: کسر جمع و تفریق کسرها صفحه‌های ۱ تا ۲۷	سرگذشت دفتر من کارخانه‌ی کاغذ سازی صفحه‌های ۱ تا ۲۴	ستایش، آفرینش، دانایی و هوشیاری هوشیاری فارسی: صفحه‌های ۸ تا ۳۱ نگارش: صفحه‌های ۹ تا ۲۸	۱۰ سؤال چهارگزینه‌ای	۱۰ سؤال چهارگزینه‌ای
آمادگی برای آزمون ۲۶ مرداد نیم‌سال اول پایه ششم	فصل دوم: کسر جمع و تفریق کسرها، ضرب کسرها، تقسیم کسرها صفحه‌های ۱ تا ۳۵	کارخانه‌ی کاغذ سازی سفر به اعماق زمین صفحه‌های ۱ تا ۳۰	ستایش، آفرینش، دانایی و هوشیاری هوشیاری، داستان من و شما فارسی: صفحه‌های ۸ تا ۳۶ نگارش: صفحه‌های ۹ تا ۳۲	۱۰ سؤال چهارگزینه‌ای	۱۰ سؤال چهارگزینه‌ای
آمادگی برای آزمون ۹ شهریور نیم‌سال اول پایه ششم	فصل دوم: کسر ضرب و تقسیم کسرها، محاسبات کسر صفحه‌های ۱ تا ۴۲	سفر به اعماق زمین زمین پویا صفحه‌های ۱ تا ۳۸	ستایش، آفرینش، دانایی و هوشیاری فارسی: صفحه‌های ۸ تا ۴۸ نگارش: صفحه‌های ۹ تا ۴۰	۱۰ سؤال چهارگزینه‌ای	۱۰ سؤال چهارگزینه‌ای
آمادگی برای آزمون ۲۳ شهریور و ۶ مهر نیم‌سال اول پایه ششم	فصل اول و دوم الگوهای عددی، یادآوری عددنویسی، بخش‌پذیری، اعداد صحیح، جمع و تفریق کسرها، ضرب کسرها، تقسیم کسرها، ضرب و تقسیم کسرها، محاسبات کسر صفحه‌های ۱ تا ۴۲	زنگ علوم، سرگذشت دفتر من، کارخانه‌ی کاغذ سازی، سفر به اعماق زمین و زمین پویا صفحه‌های ۱ تا ۳۸	ستایش، آفرینش، دانایی و هوشیاری فارسی: صفحه‌های ۸ تا ۴۸ نگارش: صفحه‌های ۹ تا ۴۰	۱۰ سؤال چهارگزینه‌ای	۱۰ سؤال چهارگزینه‌ای

توجه

۱. از این فهرست به عنوان راهنمای مطالعه استفاده کنید.
۲. اولویت‌های مطالعه را تعیین کنید. در هر نوبت مطالعه مشخص کنید کدام موضوع برایتان ضروری‌تر و مهم‌تر است.
۳. ابتدا میزان تسلط و نیاز آموزشی خود را در نظر بگیرید.
۴. قبل از هر بار مطالعه، تسلط خودتان را با توجه به خودارزیابی‌تان رنگ‌آمیزی کنید.

ارزیابی پیشرفت

مسلم	نسبتاً مسلم	مسلم نیستم	تعداد سؤال	صفحه	آزمون اول / ۸۰ سؤال
☐	☐	☐	۱۰	۸	۱- ریاضی نگاه به گذشته.....
☐	☐	☐	۱۰	۹	۲- علوم نگاه به گذشته.....
☐	☐	☐	۱۰	۱۱	۳- فارسی نگاه به گذشته.....
☐	☐	☐	۱۰	۱۵	۴- ریاضی نگاه به آینده.....
☐	☐	☐	۱۰	۱۸	۵- علوم نگاه به آینده.....
☐	☐	☐	۱۰	۲۱	۶- فارسی نگاه به آینده.....
☐	☐	☐	۱۰	۲۲	۷- هوش کلامی.....
☐	☐	☐	۱۰	۲۴	۸- هوش غیر کلامی.....
				۱۱۳	پاسخ‌های تشریحی.....
۸۰ سوال چهارگزینه‌ای			۸۰ سؤال		جمع

مسلم	نسبتاً مسلم	مسلم نیستم	تعداد سؤال	صفحه	آزمون دوم / ۸۰ سؤال
☐	☐	☐	۱۰	۲۷	۱- ریاضی نگاه به گذشته.....
☐	☐	☐	۱۰	۲۸	۲- علوم نگاه به گذشته.....
☐	☐	☐	۱۰	۳۱	۳- فارسی نگاه به گذشته.....
☐	☐	☐	۱۰	۳۳	۴- ریاضی نگاه به آینده.....
☐	☐	☐	۱۰	۳۵	۵- علوم نگاه به آینده.....
☐	☐	☐	۱۰	۳۸	۶- فارسی نگاه به آینده.....
☐	☐	☐	۱۰	۳۹	۷- هوش کلامی.....
☐	☐	☐	۱۰	۴۱	۸- هوش غیر کلامی.....
				۱۲۳	پاسخ‌های تشریحی.....
۸۰ سوال چهارگزینه‌ای			۸۰ سؤال		جمع

مسلم	نسبتاً مسلم	مسلم نیستم	تعداد سؤال	صفحه	آزمون سوم / ۸۰ سؤال
☐	☐	☐	۱۰	۴۴	۱- ریاضی نگاه به گذشته.....
☐	☐	☐	۱۰	۴۶	۲- علوم نگاه به گذشته.....
☐	☐	☐	۱۰	۴۸	۳- فارسی نگاه به گذشته.....
☐	☐	☐	۱۰	۵۰	۴- ریاضی نگاه به آینده.....
☐	☐	☐	۱۰	۵۳	۵- علوم نگاه به آینده.....
☐	☐	☐	۱۰	۵۶	۶- فارسی نگاه به آینده.....
☐	☐	☐	۱۰	۵۷	۷- هوش کلامی.....
☐	☐	☐	۱۰	۵۹	۸- هوش غیر کلامی.....
				۱۳۳	پاسخ‌های تشریحی.....
۸۰ سوال چهارگزینه‌ای			۸۰ سؤال		جمع

			تعداد سؤال	صفحه	آزمون چهارم / ۸۰ سؤال
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۶۲	۱- ریاضی نگاه به گذشته
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۶۴	۲- علوم نگاه به گذشته
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۶۶	۳- فارسی نگاه به گذشته
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۶۸	۴- ریاضی نگاه به آینده
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۷۰	۵- علوم نگاه به آینده
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۷۳	۶- فارسی نگاه به آینده
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۷۴	۷- هوش کلامی
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۷۶	۸- هوش غیر کلامی
				۱۴۵	پاسخ‌های تشریحی

جمع ۸۰ سؤال ۸۰ سوال چهارگزینه‌ای

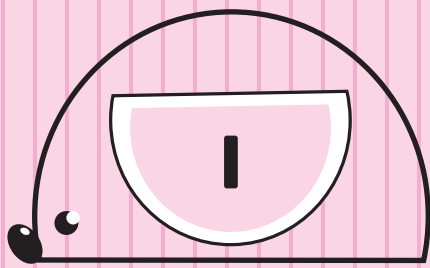
			تعداد سؤال	صفحه	آزمون پنجم / ۸۰ سؤال
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۷۸	۱- ریاضی نگاه به گذشته
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۸۰	۲- علوم نگاه به گذشته
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۸۱	۳- فارسی نگاه به گذشته
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۸۴	۴- ریاضی نگاه به آینده
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۸۶	۵- علوم نگاه به آینده
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۸۹	۶- فارسی نگاه به آینده
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۹۱	۷- هوش کلامی
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۹۲	۸- هوش غیر کلامی
				۱۵۵	پاسخ‌های تشریحی

جمع ۸۰ سؤال ۸۰ سوال چهارگزینه‌ای

			تعداد سؤال	صفحه	آزمون ششم / ۸۰ سؤال
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۹۶	۱- ریاضی نگاه به گذشته
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۹۷	۲- علوم نگاه به گذشته
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۹۹	۳- فارسی نگاه به گذشته
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۱۰۱	۴- ریاضی نگاه به آینده
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۱۰۳	۵- علوم نگاه به آینده
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۱۰۵	۶- فارسی نگاه به آینده
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۱۰۷	۷- هوش کلامی
☐ زرد	☐ سبز	☐ آبی	۱۰	۱۰۸	۸- هوش غیر کلامی
				۱۶۷	پاسخ‌های تشریحی

جمع ۸۰ سؤال ۸۰ سوال چهارگزینه‌ای

جمع کل / ۴۸۰ سؤال /

آزمون

○ نگاه به گذشته

ریاضی: اعداد و الگوها، کسر - صفحه‌های ۱ تا ۲۹ کتاب درسی

علوم: زنگ علوم، مخلوطها در زندگی و انرژی نیاز هر روز ما - صفحه‌های ۱ تا ۲۶ کتاب درسی

فارسی: ستایش، آفریدگار زیبایی، کوچ پرستوها - صفحه‌های ۸ تا ۲۸ فارسی، صفحه‌های ۸ تا ۱۸ نگارش فارسی

○ نگاه به آینده

ریاضی: عددنویسی و الگوها - صفحه‌های ۱ تا ۱۳ کتاب درسی

علوم: زنگ علوم و ماده تغییر می‌کند - صفحه‌های ۱ تا ۱۲ کتاب درسی

فارسی: ستایش، تماشاخانه و فصل خدا - صفحه‌های ۸ تا ۲۴ فارسی، صفحه‌های ۸ تا ۱۶ نگارش فارسی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴

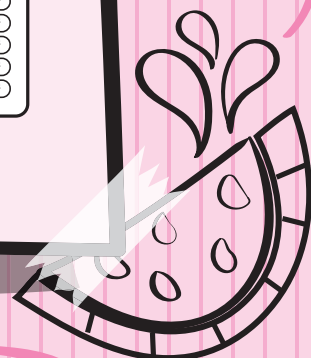
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴

۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴

۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴
۳۳	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴

۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴

۵۱	۱	۲	۳	۴
۵۲	۱	۲	۳	۴
۵۳	۱	۲	۳	۴
۵۴	۱	۲	۳	۴
۵۵	۱	۲	۳	۴
۵۶	۱	۲	۳	۴
۵۷	۱	۲	۳	۴
۵۸	۱	۲	۳	۴
۵۹	۱	۲	۳	۴
۶۰	۱	۲	۳	۴

خلاصه درس

ریاضی پنجم دبستان - نگاه به آینده

چکیده ۱: عددنویسی

عدد ۱۲۳ را در نظر بگیرید. جدول ارزش مکانی این عدد برابر است با:

ص	د	ی
۱	۲	۳

راهنمای ۱: حال جدول ارزش مکانی عددهای دیگری را مورد بررسی قرار می‌دهیم:

هزار					
ص	د	ی	ص	د	ی
۸	۹	۷	۲	۳	۵

این عدد به حروف برابر است با: «هشتصد و نود و هفت هزار و دویست و سی و پنج»

میلیون			هزار					
ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی
	۸	۴	۲	۳	۴	۹	۰	۷

این عدد به حروف برابر است با: «هشتاد و چهار میلیون و دویست و سی و چهار هزار و نهصد و هفت»

* وقتی یک عدد را در ۱۰ یا ۱۰۰ یا ۱۰۰۰۰ ضرب می‌کنیم، به تعداد صفرهای ۱۰ یا ۱۰۰ یا ۱۰۰۰۰،

جلوی عدد صفر قرار می‌دهیم. (سؤال ۳۱)

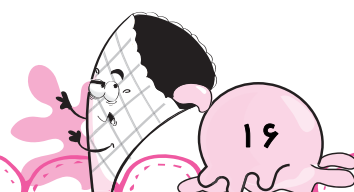
راهنمای ۲: برای حاصل ضرب یک عدد دو رقمی در یک عدد دو رقمی دیگر، همانند زیر عمل می‌کنیم:

- ابتدا رقم یکان عدد پایینی را در عدد بالایی ضرب می‌کنیم.

- سپس رقم دهگان عدد پایینی را با توجه به ارزش مکانی آن در عدد بالایی ضرب می‌کنیم.

- با ادامه‌ی روند بالا، در آخر همه‌ی اعداد بدست آمده را با هم جمع می‌کنیم. (سؤال ۳۳)

تذکر: در بخش عددنویسی توجه به ارزش مکانی اعداد از اهمیت بالایی برخوردار است.

چکیده ۲: معرفی میلیارد

۱۰۰۰ تا یک میلیون برابر با یک میلیارد است. یک میلیارد را به رقم می‌نویسیم: ۱۰۰۰۰۰۰۰۰
راهنمای ۳: در جدول ارزش مکانی طبقه‌ی میلیارد هم مانند طبقه‌ی یکی‌ها، هزارها و میلیون‌ها از یکان، دهگان و صدگان تشکیل شده است.

میلیارد			میلیون			هزار					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
۲	۱	۹	۶	۱	۲	۷	۰	۰	۵	۴	۹

عدد به رقم عبارت است از: ۲۱۹,۶۱۲,۷۰۰,۵۴۹

این عدد به حروف عبارت است از: «دویست و نوزده میلیارد و ششصد و دوازده میلیون و هفتصد هزار و پانصد و چهل و نه»

چکیده ۳: جمع و تفریق عددهای مرکب

۱- هر ۶۰ ثانیه، یک دقیقه و هر ۶۰ دقیقه یک ساعت است.
 ۲- در جمع اعداد مرکب اگر در بخش ثانیه عددی بزرگ‌تر از ۶۰ باشد، به ازای هر ۶۰ ثانیه یک واحد به دقیقه و اگر در بخش دقیقه عدد بزرگ‌تر از ۶۰ باشد، به ازای هر ۶۰ دقیقه یک واحد به ساعت اضافه می‌کنیم.

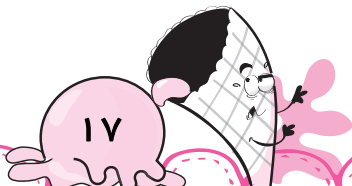
راهنمای ۴: مثال:

$$\begin{array}{r}
 ۲:۳۵' : ۲۹'' \\
 + ۸:۱۵' : ۴۳'' \\
 \hline
 ۱۰:۵۰' : ۷۲'' \\
 \begin{array}{l} \leftarrow +1 \\ \leftarrow -۶۰ \end{array} \\
 ۱۰:۵۱' : ۱۲''
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ۶ : ۵۰' : ۲۰'' \\
 + ۱ : ۳۹' : ۱۸'' \\
 \hline
 ۷ : ۸۹' : ۳۸'' \\
 \begin{array}{l} \leftarrow +1 \\ \leftarrow -۶۰ \end{array} \\
 ۸ : ۲۹' : ۳۸''
 \end{array}$$

۳- هر ۱۰۰۰ گرم، یک کیلوگرم است. پس به جای هر ۱۰۰۰ گرم یک کیلوگرم به قسمت کیلوگرم اضافه می‌کنیم.
مثال: احمد ۵ کیلو و ۵۰۰ گرم هندوانه و ۴ کیلو و ۷۰۰ گرم سیب خرید. او چند کیلوگرم میوه خریده است؟

$$\begin{array}{r}
 \text{گرم کیلوگرم} \\
 ۵ \quad ۵۰۰ \\
 + ۴ \quad ۷۰۰ \\
 \hline
 ۹ \quad ۱۲۰۰ \\
 \begin{array}{l} \leftarrow +1 \\ \leftarrow -۱۰۰۰ \end{array} \\
 ۱۰ \quad ۲۰۰
 \end{array}$$

او ۱۰ کیلوگرم و ۲۰۰ گرم میوه خریده است.

ریاضی پنجم دبستان - نگاه به آینده

۳۱- اگر عدد ۳۲۰۷ را هزار برابر کنیم، ارزش مکانی عدد ۳ کدام خواهد شد؟

(مرتبط با صفحه‌های ۲ تا ۵ کتاب درسی)

(۱) دهگان هزار (۲) صدگان هزار (۳) صدگان میلیون (۴) یکان میلیون

< + + + >

(مرتبط با صفحه‌های ۲ تا ۵ کتاب درسی)

۳۲- در کدام گزینه مقایسه به درستی انجام شده است؟

(۱) $24315 < 241 \times 105$ (۲) $2873 < 3000 - 127$

(۳) $26759 + 9874 < 36000$ (۴) $12000 \div 4 > 3750$

< + + + >

۳۳- با رقم‌های ۱، ۴، ۷ و ۹ اعداد دو رقمی می‌سازیم. حاصل ضرب بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین این اعداد

(مرتبط با صفحه‌های ۲ تا ۵ کتاب درسی)

کدام است؟ (بدون تکرار ارقام)

(۱) ۱۰۸۹ (۲) ۳۹۷۷ (۳) ۱۳۵۸ (۴) ۱۱۰۶

< + + + >

۳۴- عدد یکصد و دو میلیارد و سی و هفت هزار و شصت را به رقم نوشته‌ایم. کدام گزینه این عدد را نشان

(مرتبط با صفحه‌های ۶ تا ۹ کتاب درسی)

می‌دهد؟

(۱) ۱۰۲,۰۰۰,۰۳۷,۶۰۰ (۲) ۱۰۲,۰۰۰,۰۳۷,۰۶۰ (۳) ۱۰,۲۰۰,۰۳۷,۰۶۰ (۴) ۱۰۲,۰۳۷,۰۰۰,۰۶۰

< + + + >

(مرتبط با صفحه‌های ۶ تا ۹ کتاب درسی)

۳۵- عدد ۵۷۰ میلیارد از چند تا ده میلیون تشکیل شده است؟

(۱) ۵۷۰۰ (۲) ۵۷۰۰۰۰۰ (۳) ۵۷۰۰۰۰ (۴) ۵۷۰۰۰

< + + + >

۳۶- یک عدد داریم که بزرگ‌ترین مرتبه آن یکان میلیارد است و همه ارقام آن نیز متفاوت هستند. ارقام

این عدد را در هم ضرب می‌کنیم. حاصل این ضرب یک عدد چند رقمی است؟

(مرتبط با صفحه‌های ۶ تا ۹ کتاب درسی)

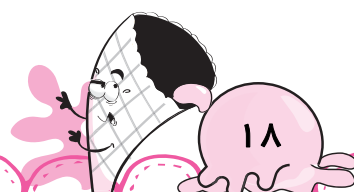
(۱) ۱ رقمی (۲) ۲ رقمی (۳) ۱۰ رقمی (۴) نمی‌توان مشخص کرد

< + + + >

۳۷- سه شبانه‌روز و ۹ ساعت قبل از ساعت ۶ صبح روز دوشنبه چه ساعتی از چه روزی است؟

(مرتبط با صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

(۱) ساعت ۳ روز جمعه (۲) ساعت ۲۱ روز پنج‌شنبه (۳) ساعت ۲۱ روز شنبه (۴) ساعت ۲۱ روز جمعه

۳۸- آرمین در ۲۴ اردیبهشت سال ۱۳۹۹ به دنیا آمده است. اگر کیارش ۹۷ روز از او بزرگ تر باشد، تاریخ

تولد کیارش کدام است؟ (تمام ماهها را ۳۰ روزه در نظر بگیرید.) (مرتبط با صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۱۷ بهمن ۱۳۹۸ (۱) ۱۷ اسفند ۱۳۹۸ (۲) یکم شهریور ۱۳۹۹ (۳) ۱۷ دی ۱۳۹۸ (۴)

۳۹- قطاری ساعت ۵ و ۴۳ دقیقه و ۱۵ ثانیه عصر حرکت کرد و ۶ ساعت و ۵۷ ثانیه بعد به مقصد رسید.

قطار چه ساعتی به مقصد رسیده است؟ (مرتبط با صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۱) ۲۲:۴۵:۱۸ (۲) ۱۲:۴۳:۱۲ (۳) ۲۳:۴۴:۱۲ (۴) ۲۳:۴۳:۱۲

۴۰- زهرا برای ساخت کاردستی خود به ۳ کیلوگرم و ۲۰۰ گرم خاک رُس نیاز دارد. اگر ۸۰۰ گرم خاک

رُس در انبار وجود داشته باشد، او چه مقدار خاک رس دیگر باید تهیه کند؟

(مرتبط با صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۱) ۴ کیلوگرم (۲) ۲ کیلوگرم و ۲۰۰ گرم (۳) ۳ کیلوگرم و ۴۰۰ گرم (۴) ۲ کیلوگرم و ۴۰۰ گرم

علوم پنجم دبستان - نگاه به آینده

چکیده ۴: زنگ علوم

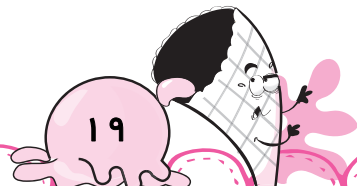
فرض کنید تعدادی فرفره چرخان با ویژگی‌های متفاوت داریم. اگر این فرفره‌ها را از ارتفاعی یکسان رها کنیم، همه‌ی فرفره‌ها هم زمان به زمین نمی‌رسند. برای بررسی علت این اتفاق، می‌توان پیش‌بینی‌های متفاوتی را بررسی کرد.

راهنمای ۵: در آزمایش‌های مقایسه‌ای که به روش علمی انجام می‌شوند، برای اینکه به پاسخ درستی برسیم به طور معمول برای بررسی هر پیش‌بینی، فقط یک عامل را تغییر می‌دهیم و بقیه‌ی عوامل را ثابت نگه می‌داریم تا میزان تأثیر و نقش تغییر یک عامل را به درستی بررسی کنیم. مثلاً در بررسی تأثیر طول بال فرفره در زمان فرود آمدن آن، جنس کاغذ، ارتفاع رها کردن، پهنای بال فرفره و بقیه عوامل ثابت در نظر گرفته می‌شوند. تا بتوانیم تنها تأثیر این عامل را مورد بررسی قرار دهیم برای مثال هرچه جرم فرفره بیشتر باشد و پهنای بال آن کمتر، فرفره زودتر به زمین می‌رسد. (سؤال‌های ۴۲ و ۴۶)

راهنمای ۶: دانشمندان به پدیده‌های اطراف خود توجه می‌کنند. در نتیجه پرسش‌هایی در ذهن آن‌ها ایجاد می‌شود. (سؤال ۴۱)

راهنمای ۷: آن‌ها برای یافتن پاسخ پرسش‌های خود، کاوش می‌کنند.

ما نیز می‌توانیم به دقت به پدیده‌ها و اتفاق‌هایی که پیرامون ما می‌افتد نگاه کنیم. هر گاه با مشاهده پدیده‌ای پرسش در ذهن ما ایجاد شود لازم است تا با طراحی یک آزمایش درست و تحلیل و بررسی نتایج حاصل از

آن به پرسش خود پاسخ دهیم. (سؤال ۴۳)

چکیده ۵: ماده تغییر می‌کند.

در دنیای اطراف ما مواد مختلف در حال تغییر هستند. (به هر آنچه که در اطراف ماست و دارای جرم و حجم می‌باشد، ماده می‌گویند.) رنگ، بو، مزه و شکل ظاهری از ویژگی‌های مواد هستند که با تغییرات مختلف می‌توانند دچار تغییر شوند. تغییرات مواد به دو صورت مختلف دسته‌بندی می‌شوند.

- تغییرات فیزیکی

- تغییرات شیمیایی (سؤال‌های ۴۴ و ۴۸)

چکیده ۶: تغییرات شیمیایی:

در این تغییرات جنس ماده عوض می‌شود. ممکن است علاوه بر تغییر در جنس ماده شکل، حالت، رنگ، بو و مزه مواد نیز تغییر کند. در همه تغییرات شیمیایی ماده (یا مواد) جدید به وجود می‌آید.

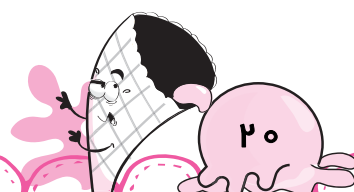
مانند: پختن نان، پختن غذا، درست کردن مربا از میوه‌های مختلف، زرد شدن برگ درختان در پاییز، سوختن کاغذ، سوختن چوب، پوشیدن لباس، زنگ زدن آهن، فاسد شدن میوه، ترش شدن شیر و ...

راهنمای ۸: هرگونه تغییر رنگ، بو و مزه نشان‌دهنده‌ی تغییر شیمیایی نیست. مثلاً تغییر بوی آب در اثر مخلوط شدن با یک ماده‌ی خوراکی مانند گلاب یا عرقیات گیاهی و یا تغییر مزه‌ی آب و رنگ آب در اثر مخلوط شدن با شکر یا شربت‌های مختلف و ... نشانه تغییر فیزیکی است نه شیمیایی.

راهنمای ۹: در برخی از فرآیندها، هم تغییر فیزیکی و هم تغییر شیمیایی مشاهده می‌شود، مثلاً در تهیه‌ی نیمرو، شکستن تخم‌مرغ تغییر فیزیکی و پختن تخم‌مرغ تغییر شیمیایی است.

همچنین تغییرات رخ داده در تهیه‌ی نان به صورت زیر است:

نوع تغییر	تغییر رخ داده
تغییر فیزیکی	تهیه‌ی آرد گندم
تغییر فیزیکی	مخلوط کردن آرد با آب و نمک
تغییر شیمیایی	اضافه کردن و عمل کردن مایه خمیر
تغییر فیزیکی	جدا کردن خمیر و چانه گرفتن
تغییر فیزیکی	باز کردن خمیر و فرم دادن
تغییر شیمیایی	پختن نان

علوم پنجم دبستان - نگاه به آینده

۴۱- توجه دانشمندان به پدیده های اطرافشان چه دستاوردی را به همراه دارد؟

(مرتبط با صفحه‌ی ۴ کتاب درسی)

۱) کاوش دقیق تر ۲) رسیدن به پاسخ سؤال ۳) ایجاد پرسش ۴) مشاهده دقیق تر

(مرتبط با صفحه‌های ۲ و ۳ کتاب درسی)

۴۲- در کدام حالت، فرفره دیرتر از سایر گزینه‌ها به زمین می‌رسد؟

- ۱) پهنای بال فرفره کم باشد و یک گیره فلزی به آن متصل باشد.
- ۲) پهنای بال فرفره زیاد باشد و یک گیره فلزی به آن متصل باشد.
- ۳) پهنای بال فرفره زیاد باشد و گیره فلزی به آن متصل نباشد.
- ۴) پهنای بال فرفره کم باشد و گیره فلزی به آن متصل نباشد.

(مرتبط با صفحه‌ی ۴ کتاب درسی)

۴۳- با توجه به کتاب درسی، چگونه باید به پرسش‌های خود پاسخ دهیم؟

- ۱) ابتدا پاسخ سوالمان را پیش‌بینی کرده و سپس کاوش می‌کنیم.
- ۲) ابتدا باید کاوش کرده و سپس پاسخ سوالمان را پیش‌بینی کنیم.
- ۳) ابتدا پاسخ سوالمان را پیش‌بینی کرده و سپس بلافاصله نتیجه‌گیری می‌کنیم.
- ۴) ابتدا باید کاوش کرده و سپس باید نتیجه‌گیری کنیم.

(مرتبط با صفحه‌های ۸، ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

۴۴- کدام یک از موارد زیر نادرست است؟

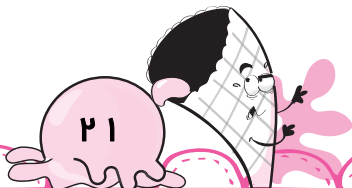
- ۱) تا کردن لباس همانند بریدن کاغذ یک تغییر فیزیکی است.
- ۲) خرد کردن چوب برخلاف بخار کردن آب یک تغییر شیمیایی نیست.
- ۳) در بافتن شال گردن جنس ماده تغییری نمی‌کند.
- ۴) سوختن قند همانند پختن نان تغییری شیمیایی است.

۴۵- مطابق کتاب درسی، کدام یک از گزینه‌های زیر، جمله‌ی مناسب‌تری درباره‌ی تغییر شیمیایی است؟

(مرتبط با صفحه‌ی ۱۱ کتاب درسی)

- ۱) تغییر شیمیایی، تغییری است که طی آن تنها رنگ و مزه‌ی ماده تغییر می‌کند.
- ۲) بارزترین ویژگی تغییر شیمیایی، تغییر اندازه‌ی ماده است.
- ۳) در تمامی تغییرات شیمیایی شکل و اندازه‌ی ماده ثابت می‌ماند.
- ۴) در تغییر شیمیایی علاوه بر رنگ، بو و مزه‌ی ماده نیز تغییر می‌کند.

۴۶- با توجه به کتاب درسی، هدف از کاوش فرفره‌های چرخان، اندازه‌گیری در اندازه‌های مختلف است.
(مرتبط با صفحه‌ی ۲ کتاب درسی)

- ۱) زمان رسیدن فرفره به زمین - رنگ‌های مورد استفاده در فرفره
- ۲) زمان رسیدن فرفره به زمین - پهنای بال فرفره
- ۳) تعداد دور فرفره - پهنای بال فرفره
- ۴) تعداد دور فرفره - گیره مورد استفاده در فرفره

۴۷- در روزهای آخر زمستان، فاطمه هنگام سفر مشاهده کرد برف‌های باریده‌شده در زمستان طی این روزها در حال ذوب شدن است. او پیش‌بینی‌ای انجام داد: «با افزایش دما، برف بیشتری ذوب می‌شود». او آزمایش‌هایی برای درستی این پیش‌بینی طراحی کرد. فاطمه چند مورد از عوامل زیر را نباید تغییر دهد؟ (مرتبط با صفحه‌ی ۵ کتاب درسی)

● مقدار برف اولیه	● دما
● محیط انجام آزمایش	● ظرف انجام واکنش
۱ (۱)	۲ (۲)
۳ (۳)	۴ (۴)

۴۸- اگر با شکستن تخم‌مرغ درون یک ماهیتابه، نیمرو درست کنیم و پس از پختن، آن را به دو نیم تقسیم کنیم، چند تغییر شیمیایی و چند تغییر فیزیکی طی این فرایند مشاهده می‌شود؟ (مرتبط با صفحه‌ی ۱۱ کتاب درسی)

۱) یک تغییر شیمیایی - دو تغییر فیزیکی	۲) سه تغییر فیزیکی
۳) دو تغییر شیمیایی - یک تغییر فیزیکی	۴) سه تغییر شیمیایی

۴۹- کدام یک از تغییرات زیر از جنس تغییر موجود در پختن نان است؟ (مرتبط با صفحه‌های ۱۱ و ۱۲ کتاب درسی)

۱) کندن زمین	۲) صاف کردن جاده	۳) یخ زدن آب	۴) رسیدن سیب

۵۰- معلم کلاس پنجم در مورد عوامل مؤثر بر زمان رسیدن فرفره‌های چرخان به زمین توضیح می‌دهد. به نظر شما کدام عبارات (عوامل) در مورد زمان رسیدن فرفره‌های چرخان درست و کدام نادرست بیان شده است؟ (به ترتیب از راست به چپ)
(مرتبط با صفحه‌ی ۲ تا ۶ کتاب درسی)

«آ»: هرچه جرم فرفره‌های چرخان بیشتر باشد، فرفره بیشتر در هوا می‌چرخد و دیرتر به زمین می‌رسد.
«ب»: هر چه تعداد گیره‌های متصل به دم فرفره کمتر باشد، فرفره بیشتر در هوا می‌چرخد و زودتر به زمین می‌رسد.

«پ»: هر چه کاغذ فرفره نازک‌تر باشد، فرفره بیشتر در هوا می‌چرخد و دیرتر به زمین می‌رسد.

۱) «آ» - «ب» و «پ»	۲) «ب» و «پ» - «آ»	۳) «آ» و «پ» - «ب»	۴) «پ» - «آ» و «ب»

فارسی پنجم دبستان - نگاه به آینده

مخالف

کلمه‌های مخالف یا متضاد کلمه‌هایی هستند که معنی آن‌ها عکس یا ضد هم است. مانند: مخالف واژه‌ی «ظالم»، «عادل» است.

برای تشخیص این کلمه‌ها لازم است معنی کلمات را خوب بدانیم و آن وقت از روی معنی، مخالف آن را پیدا کنیم.

نکته: همه‌ی واژه‌ها در زبان فارسی مخالف ندارند؛ مانند: کتاب.

نکته: گاهی یک کلمه دارای چند معناست؛ در نتیجه، شامل چند واژه‌ی مخالف است. در این صورت باید در کنار کلمه‌ی دیگری بیاید.

مانند واژه‌ی راست:

سمت راست \neq سمت چپ

حرف راست \neq حرف دروغ

نمونه‌های کلمات مخالف یا متضاد در شعر:

که من مستی و مستوری ندانم

بگویم تا بداند دشمن و دوست

پایان شب سپید است

در نومیدی بسی امید است

به هست و نیست مرنجان ضمیر و خوش می‌باش / که نیستی ست سرانجام هر کمال که هست

از رخ و زلفت ای صنم روز من است همچو شب / وای به روزگار من روز یکی و شام (شب) دو

لحن، نحوه‌ی خواندن و بیان کردن جملات با توجه به شرایط موجود و فضای حاکم بر جمله و کل متن می‌باشد. باید دانست که به هنگام تلفظ کردن متن، نه تنها هر متن، بلکه هر بند و هر جمله نیز به تنهایی اعم از طنز یا جد، لحن خاص خود را می‌طلبد و ممکن است در هر بند، انواع و اقسام لحن‌ها به کار گرفته شود. در کنار این موارد در هر جمله، هر کلمه نیز می‌تواند آوای خاص خود را داشته باشد. به طور مثال، در شعرها، قافیه‌ها و ردیف‌ها در انواع مختلف، آواهای متفاوت و تلفظ‌های گوناگون را می‌طلبند و یا ممکن است تأکید شاعر یا نویسنده در هر جمله‌ی کوتاه روی کلمه‌ای خاص باشد که با رعایت لحن کامل و علایم

نگارشی و احوال نویسنده، شکل خاصی به خود می‌گیرد. (سؤال ۵۴)

انواع لحن‌ها و آهنگ‌های زبان فارسی

۱- لحن ستایشی ۲- لحن تغزلی ۳- لحن حماسی ۴- لحن تعلیمی و ...

اشعاری که در وصف خداوند است، لحن ستایشی دارند.

نمونه شعر با لحن ستایشی:

یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟
 خورشید و ماه و انجم و لیل و نهار کرد
 فضل خدای را که تواند شمار کرد؟
 بحر آفرید و برّ و درختان و آدمی
 اشعاری که موضوع عاشقانه دارند، لحن تغزلی یا عاشقانه دارند.

نمونه شعر با لحن عاشقانه:

ای نفس خرم باد صبا
 از بر یار آمده‌ای مرحبا
 بار دگر گر به سر کوی دوست
 بگذری ای پیک نسیم صبا
 اشعاری که موضوع حماسی دارند و به موضوع جنگ می‌پردازند، لحن حماسی دارند.

نمونه شعر با لحن حماسی:

پیوشید سهراب خفتان رزم
 سرش پر ز رزم و دلش پر ز بزم
 بیامد خروشان بران دشت جنگ
 به چنگ اندرون گرزهی گاورنگ
 اشعاری که موضوع پند و نصیحت دارند، لحن تعلیمی دارند.

نمونه شعر با لحن تعلیمی:

اگر هوشمندی به معنی گرای
 کسی خسبد آسوده در زیر گل
 که معنی بماند ز صورت به جای
 که خسبند از او مردم آسوده دل
راهنمای ۱: معنای واژه‌های زیر را به خاطر بسپارید:

«بیم: ترس - یاور: یار - مونس: همدم، یار - سر به فلک کشیده: بسیار بلند - تأمل کردن: اندیشیدن - تالاب: جایی که آب در آن جمع شود و بماند، آبگیر، برکه - از هم گسیخت: جدا شد - دهقان: کشاورز - کهن: قدیم، گذشته - فضل: بخشش - بحر و برّ: دریا و خشکی - انجم: ستارگان، جمع نجم - لیل و نهار: شب و روز - بیخ: ریشه - غرور: سربلندی، خودپسندی» (سؤال ۵۱)

راهنمای ۱۱: علامت نگارشی درنگ‌نما «» برای مکث کوتاه و علامت نگارشی دونقطه (: قبل از نقل قول می‌آید. علامت سؤال (?) نیز در پایان جملات پرسشی قرار می‌گیرد. (سؤال ۵۲)

راهنمای ۱۲: حروف ربط، حروفی هستند که میان دو جمله می‌آیند و میان آن دو جمله ارتباط برقرار می‌کنند. مانند «و»، «اما»، «ولی» و ... (سؤال ۵۵)

راهنمای ۱۳: کلمات متضاد، کلماتی هستند که از نظر معنی و مفهوم، مخالف یکدیگر باشند. دو کلمه را که معنای مخالف داشته باشند، متضاد می‌نامند. (سؤال ۵۷)

فارسی پنجم دبستان - نگاه به آینده

۵۱- در کدام گزینه، معنی هر دو واژه نادرست بیان شده است؟

(مرتبط با صفحه‌های ۸، ۱۲، ۱۷، ۱۸، ۲۲ و ۲۴ کتاب فارسی)

- (۱) مونس: همدم - برانی: دور کنی
(۲) تالاب: برکه - کهن: قدیمی
(۳) بحر: دریا - لیل: شب
(۴) غرور: شادی - انجم: خورشید

۵۲- اگر جاهای خالی متن زیر را با علامت‌های نگارشی مناسب کامل کنیم، از کدام علامت استفاده

(مرتبط با صفحه‌ی ۱۶ کتاب نگارش)

نمی‌شود؟

بعد از چند روز طیب تکه گوشتی را نشان داد و پرسید «این گوشت در کدام قسمت شهر بوده است»

- (۱) . (۲) ، (۳) : (۴) ؟

(مرتبط با صفحه‌های ۱۶ و ۱۷ کتاب فارسی)

۵۳- بیت کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) از زمین خشک، می‌روید گیاه / چشمه جوشد، سیل می‌افتد به راه
(۲) فصل پاییز و زمستان می‌رود / بار دیگر، چون بهاران می‌شود
(۳) گل بخندد، بر سر گل‌بوته‌ها / پر کند بوی خوش گل، باغ را
(۴) برگ برگ گل به رقص باد ریخت / رشته‌های بیدن از هم گسیخت

(مرتبط با صفحه‌ی ۲۰ کتاب فارسی)

۵۴- لحن کدام عبارت با عبارت سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

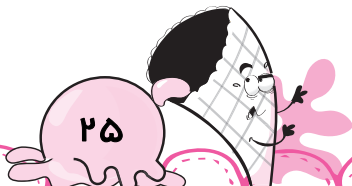
- (۱) سینه از آتش دل در غم جانانه بسوخت
(۲) مرا کار همه گریه است و اندوه
(۳) آمد بهار جان‌ها ای شاخ‌تر به رقص آ
(۴) از بُن هر مژه‌ام آب روان است بیا

(مرتبط با صفحه‌ی ۹ کتاب نگارش)

۵۵- در کدام گزینه، هیچ حرف ربطی به کار نرفته است؟

- (۱) اگرچه به ظاهر امر، ناکامی مداومی هم داشته، اما برد اصلی با او بوده است.
(۲) گاهی با واگذار کردن برتر بودن به دیگران، خوشبخت زندگی کنید.
(۳) وجودم عاطل و باطل است، چون شاعرهای شما باید مثل خودتان باشند.
(۴) صیاد تیر را در کمان گذاشت، سپس با تمام توان آن را پرتاب کرد.

۵۶- در کدام گزینه، هر دو کلمه از نظر املایی صحیح هستند؟

(مرتبط با صفحه‌های ۸، ۱۱، ۱۲، ۱۶، ۱۷، ۲۱ و ۲۲ کتاب فارسی)

- ۱) عمیق - تهسین ۲) صحرا - غمخواره گان ۳) وظیفه - هشره ۴) نغمه‌خوان - حسرت

۵۷- در کدام بیت، کلمات متضاد وجود ندارد؟

(مرتبط با صفحه‌ی ۱۴ کتاب فارسی)

- ۱) خوشا آنان که پا از سر ندونند / مثال شعله خشک و تر ندونند
 ۲) من گهر ناب و تو یک قطره آب / من ز ازل پاک، تو پست و پلید
 ۳) جدا شد یکی چشمه از کوهسار / به ره گشت ناگه به سنگی دچار
 ۴) هنر خوار شد، جادویی ارجمند / نهن راستی، آشکارا گزند

۵۸- نام پدیدآورنده‌ی کدام اثر درست بیان شده است؟

(مرتبط با صفحه‌های ۸، ۱۳، ۱۷ و ۲۲ کتاب فارسی)

- ۱) راز گل سرخ: مهدی مراد حاصل ۲) مخزن الاسرار: فردوسی
 ۳) آفریده‌های ساکت خدا: محمد میرکیانی ۴) رقص باد، خنده‌ی گل: نظامی

۵۹- کدام ابیات با هم ارتباط معنایی دارند؟

(مرتبط با صفحه‌ی ۱۸ کتاب فارسی)

- الف) نعمتت بار خدایا ز عدد بیرون است / شکر انعام (نعمت‌ها) تو هرگز نکند شکر گزار
 ب) نعمت بسیار داری شکر از آن بسیار تر / نعمت افزون تر شود آن را که او شاکر بود
 ج) فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟ / یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟
 د) گر بر سر من زبان شود هر مویی / یک شکر تو از هزار نتوانم کرد
 ه) شکر نعمت را نکویی کن که حق / دوست دارد بندگان حق گزار
 ۱) ج-ه-د ۲) ب-الف-ج ۳) ب-ج-ه ۴) الف-ج-د

۶۰- عبارت زیر با کدام گزینه ارتباط دارد؟

(مرتبط با صفحه‌ی ۱۲ کتاب فارسی)

«عالم تماشاخانه‌ی شگفتی‌های آفرینش است؛ یعنی به هر طرف که نگاه می‌کنیم، آفریده‌های زیبای خداوند را می‌بینیم.»

- ۱) کدام برگ درخت است اگر نظر داری / که سر صنع (آفرینش) الهی بر او نه مکتوب (نوشته) است
 ۲) در نمازند درختان و به تسبیح طیور (پرندگان) / در رکوع است بنفشه که دو تا می‌آید
 ۳) کسی ماهیت ذاتش نداند / که کس با او و او با کس نماند
 ۴) ای برتر از خیال و قیاس و گمان و وهم / وز هرچه گفته‌اند و شنیدیم و خوانده‌ایم

پاسخ تشریحی

www-kalpo.com

۳۰- گزینه‌ی «۲»

مفهوم عبارت صورت سؤال: «شاخه‌های درختان نتوانستند سنگینی میوه‌ها را تحمل کنند و به طرف زمین خم شدند.»

ریاضی پنجم دبستان - نگاه به آینده

۳۱- گزینه‌ی «۴»

با توجه به حاصل ضرب روبه‌رو، عدد ۳ در مکان یکان میلیون قرار می‌گیرد.

$$۳۲۰۷ \times ۱۰۰۰ = ۳,۲۰۷,۰۰۰$$

↓
یکان میلیون

۳۲- گزینه‌ی «۲»

با بررسی گزینه‌ها داریم:

۱) * $۲۴۳۱۵ > ۲۴۱ \times ۱۰۵ = ۲۵۳۰۵ \rightarrow ۲۴۱ \times ۱۰۵ = ۲۵۳۰۵$:گزینه‌ی «۱»

۲) ✓ $۳۰۰۰۰ - ۱۲۷ = ۲۹۸۷۳ \rightarrow ۲۸۷۳۰ < ۳۰۰۰۰ - ۱۲۷$:گزینه‌ی «۲»

۳) * $۲۶۷۵۹ + ۹۸۷۴ = ۳۶۶۳۳ \rightarrow ۲۶۷۵۹ + ۹۸۷۴ > ۳۶۰۰۰$:گزینه‌ی «۳»

۴) * $۱۲۰۰۰ \div ۴ = ۳۰۰۰ \rightarrow ۱۲۰۰۰ \div ۴ < ۳۷۵۰$:گزینه‌ی «۴»

بنابراین فقط مقایسه‌ی انجام شده در گزینه‌ی دوم درست است.

۳۳- گزینه‌ی «۳»

بزرگ‌ترین عدد دو رقمی ساخته شده: ۹۷

کوچک‌ترین عدد دو رقمی ساخته شده: ۱۴

$$\begin{array}{r} ۹۷ \\ \times ۱۴ \\ \hline ۳۸۸ \\ + ۹۷۰ \\ \hline \end{array}$$

بنابراین:

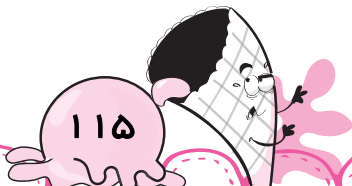
حاصل ضرب بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین عدد دو رقمی ساخته شده $\rightarrow ۱۳۵۸$

۳۴- گزینه‌ی «۲»

عدد مورد نظر به صورت روبه‌رو است:

میلیارد			میلیون			هزارها					
ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی
۱	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۳	۷	۰	۶	۰

توجه داشته باشید، رقم‌های مرتبه میلیون همگی صفر هستند.

۳۵- گزینه‌ی «۴»

روش اول: ۵۷۰ میلیارد از ۵۷ تا ۱۰ میلیارد ساخته شده است.

هر یک میلیارد از ۱۰۰ تا ده میلیون ساخته شده است، پس

ده میلیارد از 10×100 یعنی ۱۰۰۰ تا ده میلیون ساخته شده است، بنابراین ۵۷۰ میلیارد از 57×1000 یعنی ۵۷۰۰۰ تا ده میلیون ساخته شده است.

روش دوم: کافی است ۵۷۰ میلیارد را بر ده میلیون تقسیم کنیم: $570,000,000 \div 10,000,000 = 57,000$

۳۶- گزینه‌ی «۱»

وقتی بزرگ‌ترین مرتبه عدد یکان میلیارد است پس عدد ۱۰ رقمی است. چون همه ارقام آن متفاوت است پس تمام ارقام آن از صفر تا ۹ هستند. پس ضرب ارقام آن صفر می‌شود، چون صفر در بین آن‌ها وجود دارد. پس حاصل ضرب، یک رقمی است.

۳۷- گزینه‌ی «۲»

روش اول: سه شبانه‌روز قبل از روز دوشنبه ساعت ۶ صبح، روز جمعه ساعت ۶ صبح است.

حال اگر ۹ ساعت به عقب برگردیم، به ساعت ۲۱ شب روز پنج‌شنبه می‌رسیم.

روش دوم: هر شبانه‌روز، ۲۴ ساعت است.

ساعت	روز
۳۰	یکشنبه
۶	دوشنبه
۹	۳ -
۲۱	پنج‌شنبه

۳۸- گزینه‌ی «۱»

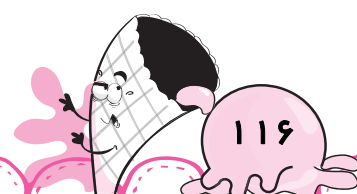
۹۷ روز = ۳ ماه و ۷ روز

$$\begin{array}{r} 97 \overline{) 30} \\ -90 \quad 3 \\ \hline 07 \end{array}$$

چون کیارش بزرگ‌تر است یعنی زودتر از آرمین به دنیا آمده است، پس باید ۹۷ روز را از تاریخ تولدش منها کنیم.

روز	ماه	سال
۱۱۴	۱۴	۱۳۹۸
۴	۴	۱۳۹۹
۰۷	۰۳	-
۱۷	۱۱	۱۳۹۸

تولد کیارش: ۱۷ بهمن ۱۳۹۸

۳۹- گزینه‌ی «۳»

ساعت ۵ عصر همان ساعت ۱۷ ($12 + 5 = 17$) است، بنابراین برای به‌دست آوردن زمان رسیدن قطار به مقصد داریم:

$$\begin{array}{r} 17: 43' : 15'' \\ + \quad 6: 00' : (57'') \\ \hline 23: 43' : 72'' \\ \quad \quad \quad +1 - 60 \\ \hline 23: 44' : 12'' \rightarrow \text{به مقصد رسیده است.} \end{array}$$

۴۰- گزینه‌ی «۴»

با استفاده از تفریق عددهای مرکب داریم:

$$\begin{array}{r} \text{گرم کیلوگرم} \\ 2 \quad 1200 \\ - \quad 3 \quad 800 \\ \hline 2 \quad 400 \end{array}$$

بنابراین، برای ساخت کاردستی خود باید ۲ کیلوگرم و ۴۰۰ گرم خاک رس تهیه کند.

علوم پنجم دبستان - نگاه به آینده

۴۱- گزینه‌ی «۳»

دانشمندان به پدیده‌های اطراف خود توجه می‌کنند. در نتیجه، پرسش‌هایی در ذهن آنها ایجاد می‌شود.

۴۲- گزینه‌ی «۳»

هرچه پهنا‌ی بال فرفره‌ای بیشتر باشد، آن فرفره دیرتر به زمین می‌رسد. همچنین، وصل کردن یک گیره‌ی فلزی به فرفره باعث سنگین شدن و سقوط سریع‌تر آن می‌شود. بنابراین گزینه‌ی «۳» صحیح است.

۴۳- گزینه‌ی «۱»

با توجه به کتاب درسی، برای یافتن پاسخ یک پرسش، باید پاسخ را پیش‌بینی کرده و سپس به کاوشگری پردازیم.

۴۴- گزینه‌ی «۲»

خرد کردن چوب همانند بخار کردن آب یک تغییر فیزیکی است زیرا جنس ماده تغییر نمی‌کند.

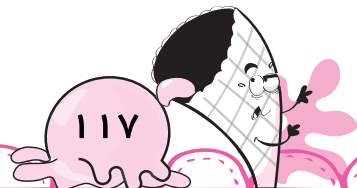
۴۵- گزینه‌ی «۴»

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه‌ی «۱»: استفاده از کلمه‌ی «تنها» در جمله نادرست است.

گزینه‌ی «۲»: تغییر اندازه‌ی ماده‌ی بارزترین ویژگی تغییر فیزیکی است.

گزینه‌ی «۳»: استفاده از کلمه‌ی «تمامی» در جمله نادرست است.

۴۶- گزینه‌ی «۲»

طبق جدول پایین صفحه‌ی ۲ پهنای بال فرفره را باید تغییر داد و زمان رسیدن فرفره به زمین را باید اندازه گرفت.

۴۷- گزینه‌ی «۳»

در طی این آزمایش، دما، تنها عاملی است که باید تغییر کند و سایر عوامل موثر مانند مقدار برف اولیه، محیط انجام واکنش، ظرف انجام واکنش و ... ثابت مانده و نباید تغییر کنند.

۴۸- گزینه‌ی «۱»

شکستن تخم مرغ (فیزیکی) - پختن تخم مرغ (شیمیایی) - به دو نیم تقسیم کردن تخم مرغ (فیزیکی).

۴۹- گزینه‌ی «۴»

رسیدن سیب همانند پختن تخم مرغ یک تغییر شیمیایی است.

۵۰- گزینه‌ی «۲»

بررسی همه‌ی موارد:

«آ»: هر چه جرم فرفره کمتر باشد، فرفره زمان بیشتری در هوا می‌چرخد و دیرتر به زمین می‌رسد.

«ب»: هر چه تعداد گیره‌های متصل به دم کمتر باشد، فرفره زمان بیشتری در هوا می‌چرخد و دیرتر پایین می‌آید.

«پ»: هر چه کاغذ فرفره نازک‌تر باشد، فرفره بیشتر در هوا می‌چرخد و دیرتر به زمین می‌رسد.

فارسی پنجم دبستان - نگاه به آینده

۵۱- گزینه‌ی «۴»

معنای صحیح واژه‌هایی که نادرست معنا شده‌اند: غرور: سربلندی / انجم: ستارگان، جمع نجم.

۵۲- گزینه‌ی «۱»

بعد از چند روز، طیب تکه گوشتی را نشان داد و پرسید: «این گوشت در کدام قسمت شهر بوده است؟» بنابراین، از علامت نگارشی «،» استفاده نمی‌شود.

۵۳- گزینه‌ی «۱»

صورت صحیح بیت گزینه‌ی «۱»: «از زمین خشک، می‌روید گیاه / چشمه جوشد، آب می‌افتد به راه»

۵۴- گزینه‌ی «۳»

عبارات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» دارای محتوای غم و اندوه هستند، اما عبارت گزینه‌ی «۳» دارای محتوای شادی است.

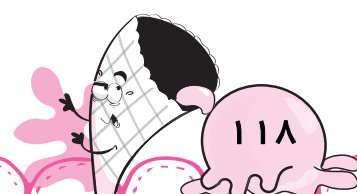
۵۵- گزینه‌ی «۲»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «اما» حرف ربط است.

گزینه‌ی «۳»: «چون» حرف ربط است.

گزینه‌ی «۴»: «سپس» حرف ربط است.

۵۶- گزینه‌ی «۴»

صورت صحیح کلمات نادرست:

گزینه‌ی «۱»: تحسین
گزینه‌ی «۲»: غمخوارگان
گزینه‌ی «۳»: حشره.

۵۷- گزینه‌ی «۳»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: خشک \neq تر
گزینه‌ی «۲»: پاک \neq پلید
گزینه‌ی «۴»: نهان \neq آشکارا / خوار \neq ارجمند

۵۸- گزینه‌ی «۱»

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه‌ی «۲»: «مخزن الاسرار» اثر نظامی است.

گزینه‌ی «۳»: «آفریده‌های ساکت خدا» اثر ناسی سویتلند است.

گزینه‌ی «۴»: «رقص باد، خنده‌ی گل» اثر پروین دولت‌آبادی است.

۵۹- گزینه‌ی «۴»

ابیات «الف»، «ج» و «د» هر سه به این موضوع اشاره دارند که انسان توانایی شکرگزاری نعمت‌های بی‌اندازه‌ی خداوند را ندارد.

۶۰- گزینه‌ی «۱»

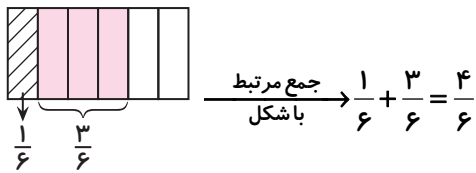
عبارت صورت سؤال و بیت گزینه‌ی «۱»، هر دو به این مسئله اشاره دارند که جهان آفرینش و پدیده‌های آن نشانه‌ی وجود خداوند هستند.

آزمون دوم

ریاضی چهارم دبستان - نگاه به گذشته

۶۱- گزینه‌ی «۲»

با توجه به شکل زیر داریم:

۶۲- گزینه‌ی «۳»

ابتدا دو کسر سمت چپ را از هم کم می‌کنیم و سپس حاصل را با $\frac{2}{5}$ جمع می‌کنیم.

$$\frac{12}{5} - \frac{3}{5} = \frac{9}{5} \Rightarrow \frac{9}{5} + \frac{2}{5} = \frac{11}{5}$$

